

Dokumenti zaštite okoliša

Fakultet elektrotehnike i računarstva - Zavod za visoki napon i energetiku

Unska 3, HR-10000 Zagreb Tel: 01/ 6129 907, Fax: 01/ 6129 890 E-mail: zvne@fer.hr URL: <http://www.zvne.fer.hr/>

Dokumenti zaštite okoliša

- Važna komponenta organiziranog sustava zaštite okoliša
- Na pisani način utvrđuju stanje, namjere i/ili planove djelovanja u zaštiti okoliša
- Izrađuju se bilo volonterski bilo temeljem zakonskih obveza
- Mogu biti državni, županijski, gradski, općinski ili od tvrtke/poduzeća

Dokumenti zaštite okoliša

- Od velikog broja raznih dokumenata zaštite okoliša u nastavku ćemo razmatrati **nekoliko najtipičnijih**:
 - Zakon o zaštiti okoliša RH
 - Deklaracije zaštite okoliša
 - Deklaracija o zaštiti okoliša RH
 - Politike zaštite okoliša
 - Politika zaštite okoliša HEP TE-TO (EMS)
 - Strategije zaštite okoliša
 - Strategija zaštite okoliša RH
 - Strategija gospodarenja otpadom RH

Dokumenti zaštite okoliša

-u nastavku ćemo razmatrati **nekoliko najtipičnijih**:
 - Izvješća o zaštiti okoliša
 - Izvješće o zaštiti okoliša VS županije
 - Programi zaštite okoliša
 - Program zaštite okoliša u BP županije
 - Planovi intervencija u zaštiti okoliša
 - Plan intervencija u zaštiti okoliša DN županije
 - Planovi gospodarenja otpadom
 - Planovi gospodarenja otpadom proizvođača otpada
 - Plan gospodarenja otpadom DN županije

Zakon o zaštiti okoliša

Fakultet elektrotehnike i računarstva - Zavod za visoki napon i energetiku

Unska 3, HR-10000 Zagreb Tel: 01/ 6129 907, Fax: 01/ 6129 890 E-mail: zvne@fer.hr URL: <http://www.zvne.fer.hr/>

Zakon o zaštiti okoliša

- Izglasao ga Hrvatski sabor 3. listopada 2007. godine.
- NN 110/07
- Drugi zakon o zaštiti okoliša RH
 - Prvi je donesen 1994. godine (NN 82/94, 128/99)

Utvrđuje se

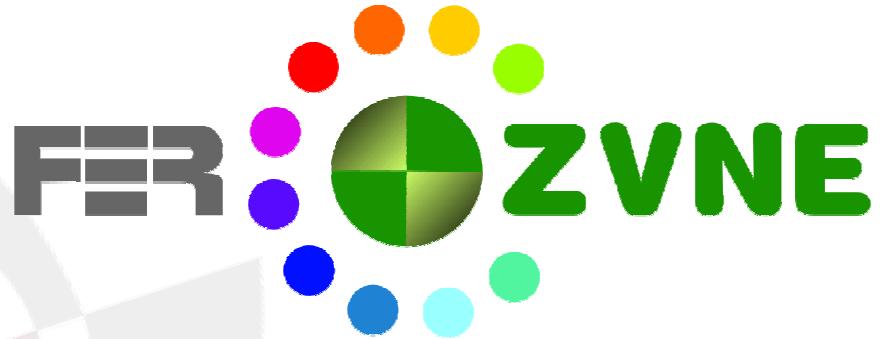
1. načela zaštite okoliša i održivog razvijanja,
2. zaštita sastavnica okoliša i zaštita okoliša od utjecaja opterećenja,
3. subjekti zaštite okoliša,
4. dokumenti održivog razvijanja i zaštite okoliša,
5. instrumenti zaštite okoliša,
6. praćenje stanja u okolišu,

Utvrđuje se

7. informacijski sustav,
8. osiguranje pristupa informacijama o okolišu,
sudjelovanje javnosti u pitanjima okoliša,
9. osiguranje prava na pristup pravosuđu,
10. odgovornost za štetu,
11. financiranje i instrumenti opće politike zaštite
okoliša,
12. upravni i inspekcijski nadzor

Ciljevi zaštite okoliša I

- zaštita života i zdravlja ljudi,
- zaštita biljnog i životinjskog svijeta, biološke i krajobrazne raznolikosti te očuvanje ekološke stabilnosti,
- zaštita i poboljšanje kakvoće pojedinih sastavnica okoliša,
- zaštita ozonskog omotača i ublažavanje klimatskih promjena,
- zaštita i obnavljanje kulturnih i estetskih vrijednosti krajobraza,
- sprječavanje velikih nesreća koje uključuju opasne tvari,
- sprječavanje i smanjenje onečišćenja okoliša,
- trajna uporaba prirodnih izvora,
- ...

1. Načela zaštite okoliša i održivog razvijanja

Zakon o zaštiti okoliša

Načela zaštite okoliša i održivog razvijanja

- Polazišta, rukovodeće ideje te osnovna pravila ponašanja u zaštiti okoliša
- temelje se na:
 - međunarodnom pravu zaštite okoliša
 - opće prihvaćenim načelima (spoznajama)
 - uvažavanju znanstvenih otkrića
 - najboljoj svjetskoj praksi

Načela zaštite okoliša i održivog razvijanja

1. Održivi razvitak !!
2. **Predostrožnost**
3. Očuvanje vrijednosti prirodnih dobara, biološke raznolikosti i krajobraza
4. **Zamjena ili nadomještanje**
5. Otklanjanje i sanacije štete u okolišu na izvoru nastanka

Načela zaštite okoliša i održivog razvijanja

6. Cjeloviti pristup

7. Suradnja

8. Onečišćivač plaća

9. Pristupa informacijama i sudjelovanje javnosti

10. Poticanje

11. Pravo na pristup pravosuđu

Načelo predostrožnosti

- "Ako s razlogom sumnjate da se nešto loše može dogoditi, dužni ste to pokušati spriječiti."
- Da bi se **izbjegao**, odnosno **smanjio rizik** ili opasnost po okoliš, pri planiranju ili izvođenju zahvata treba primijeniti **sve raspoložive mjere zaštite okoliša**
- Teret dokazivanja štetnosti uporabe novih tehnologija na njihovim izumiteljima, a ne na javnosti.
- Primjena najbolje raspoložive tehnike (BAT), već primjenjenih dobrih iskustava

Načelo zamjene ili nadomještanja drugim zahvatom

- Zahvat koji bi mogao nepovoljno utjecati na okoliš treba nastojati zamijeniti zahvatom koji predstavlja bitno manji rizik
 - i u slučaju kad su troškovi takvog zahvata veći od vrijednosti koje treba zaštитiti.
- Daje se prednost upotrebi kemikalija i ostalih tvari koje razgradnjom postaju neškodljive u odnosu na druge tvari, ako pri tome nema rizika ili opasnosti po okoliš.

Načelo cjelovitosti

- Voditi računa o međusobnim utjecajima postojećih i planiranih zahvata na okoliš.
- Nastojati cjelovito sagledati problem i donjeti rješenje prihvatljivo za cjelinu
- Rješavati probleme tako da se ne stvaraju novi problemi

Načelo plaćanja troškova onečišćivanja

- Onečišćivač snosi troškove nastale onečišćavanjem okoliša ("polluter pays")
- Troškovi obuhvaćaju:
 - troškove nastale zbog onečišćavanja okoliša
 - troškove sanacije
 - troškove potrebne za pravičnu naknadu štete
 - troškove praćenja stanja okoliša

Načelo pristupa informacijama sudjelovanja javnosti

- Građani imaju pravo na:
 - pravodobno obavještavanje o onečišćenju okoliša te o poduzetim mjerama za umanjenje njegovih posljedica
 - na slobodan pristup podacima o stanju okoliša
- Pri institucionalnom rješavanju pitanja zaštite okoliša, tijela državne uprave i tijela jedinice lokalne uprave i samouprave moraju osigurati sudjelovanje zainteresiranih strana.

Svrha i primjena načela zaštite okoliša

- Navedena načela treba primjenjivati uvijek i svugdje
- Provlače se kroz sve dokumente zaštite okoliša i osnova su za njihovo formiranje
 - Npr. procjena utjecaja na okoliš ima za svrhu osigurati primjenu načela predostrožnosti

2. Zaštita sastavnica okoliša

Zakon o zaštiti okoliša

Zaštita sastavnica okoliša

- Moraju biti zaštićene od onečišćenja uzimajući u obzir njihove međusobne odnose i međuutjecaje
 - Zaštita tla i zemljine kamene kore
 - Zaštita šumskog područja
 - Zaštita zraka
 - Zaštita voda
 - Zaštita mora i obalnog područja
 - Zaštita prirode
- Okvirno naglašavanje prioritetnih problema kod pojedinih sastavnica

3. Subjekti zaštite okoliša

Zakon o zaštiti okoliša

Subjekti zaštite okoliša

Održivi razvitak i zaštitu okoliša osiguravaju:

1. Hrvatski sabor
2. Vlada
3. ministarstva i druga nadležna tijela državne uprave
4. županije i Grad Zagreb
5. veliki gradovi, gradovi i općine
- 6. Agencija za zaštitu okoliša i Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost**
7. pravne osobe s javnim ovlastima
- 8. osobe ovlaštene za stručne poslove zaštite okoliša**
9. pravne i fizičke osobe odgovorne za onečišćavanje okoliša sukladno ovom Zakonu i posebnim propisima, te druge pravne i fizičke osobe koje obavljaju gospodarsku djelatnost
10. udruge civilnog društva koje djeluju na području zaštite okoliša
- 11. građani kao pojedinci, njihove skupine, udruge i organizacije**

Savjet za održivi razvitak i zaštitu okoliša

- Osniva ga vlada radi:
 - postizanja koordiniranog i usuglašenog gospodarskog razvijatka vezano za područje zaštite okoliša i osiguranja uvjeta za održivi razvitak
 - kontinuiteta osiguranja stručne i znanstvene osnove za uređenje pojedinih pitanja u području zaštite okoliša i održivog razvijatka
- 9 članova
- članove savjeta Vlada imenuje iz redova znanstvenih, stručnih, javnih i drugih djelatnika te predstavnika središnjih tijela državne uprave i predstavnika udruga civilnog društva koje djeluju na području zaštite okoliša
- Savjet daje mišljenja na prijedloge dokumenata iz područja zaštite okoliša i održivog razvijatka koje donosi Vlada

Agencija za zaštitu okoliša

- Osnovana radi:
 - provođenja poslova prikupljanja i objedinjavanja prikupljenih podataka i informacija o okolišu
 - osiguravanja i praćenja provedbe politike zaštite okoliša i održivog razvijanja
- Agencija surađuje s Europskom agencijom za okoliš

Subjekti zaštite okoliša: Agencija za zaštitu okoliša

- Djelatnost Agencije obuhvaća osobito:
 - Uspostavu jedinstvenog informacijskog sustava zaštite okoliša u Državi
 - prikupljanje i objedinjavanje podataka i informacija o okolišu
 - vođenje odgovarajućih baza podataka o okolišu
 - praćenje i izvješćivanje o stanju okoliša
 - obavljanje stručno-savjetodavnih poslova kod praćenja stanja okoliša i vođenja jedinstvenog informacijskog sustava zaštite okoliša
 - pripremu podataka za izradu dokumenata i izvješća u vezi sa zaštitom okoliša i održivim razvitkom
 - izradu Izvješća o stanju okoliša i drugih izvješća
 - izradu Nacionalne liste pokazatelja
 - suradnju sa svim ostalim subjektima u zaštiti okoliša
 - osiguravanje uvjeta za pristup informacijama o okolišu

Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost

- Obavlja poslove financiranja svih faza projekata i aktivnosti u području očuvanja, održivog korištenja, zaštite i unaprjeđivanja okoliša, te u području energetske učinkovitosti ...
- Sredstva se osiguravaju iz naknada i posebnih naknada koje plaćaju obveznici plaćanja za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost

Osobe ovlaštene za stručne poslove zaštite okoliša

- Moraju zadovoljavati određene zahtjeve
 - Zaposlenici moraju polagati državni ispit
- Dobivaju suglasnost Ministarstva
- Pazi se na sukob interesa
 - Onaj ko je izradio studiju ZO ne može vršiti praćenje stanja okoliša određenog tom studijom

Osobe ovlaštene za stručne poslove zaštite okoliša

- Poslovi koje može obavljati ovlaštena osoba:
 - izradu studija o značajnom utjecaju plana ili programa na okoliš
 - izradu studija o utjecaju zahvata na okoliš uključujući i studiju prihvatljivosti planiranog zahvata za prirodu
 - izradu tehničko-tehnološkog rješenja za postrojenje vezano za objedinjene uvjete zaštite okoliša
 - izradu programa zaštite okoliša
 - izradu izvješća o stanju okoliša
 - izradu izvješća o sigurnosti
 - procjenu šteta nastalih u okolišu i
 - praćenje stanja iz područja zaštite okoliša
 - ...

5. Instrumenti zaštite okoliša

Zakon o zaštiti okoliša

Instrumenti zaštite okoliša

1. Standardi kakvoće okoliša i tehnički standardi zaštite okoliša
- 2. Strateška procjena utjecaja plana i programa na okoliš**
3. Procjena utjecaja zahvata na okoliš
4. Utvrđivanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za postrojenje
- 5. Sprječavanje velikih nesreća koje uključuju opasne tvari**
6. Prostorni planovi
7. Prekogranični utjecaj plana i programa, zahvata i postrojenja na okoliš
8. Mjere zaštite okoliša za zahvate za koje nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš
- 9. Sustav okolišnog upravljanja**

Strateška procjena utjecaja plana programa na okoliš

- Procjenjuju se vjerojatno značajniji utjecaji na okoliš koji mogu nastati provedbom plana ili programa
 - Obavezno se izrađuje kod donošenja planova i programa
- Strateškom procjenom stvara se osnova za promicanje održivog razvijanja
- Pruža okviri djelovanja i daje mogućnost uključivanja bitnih elemenata zaštite okoliša u donošenje odluka

Sprječavanje velikih nesreća koje zvne uključuju opasne tvari

- Odnosi se na postrojenja u kojima se opasne tvari:
 - Proizvode
 - Prerađuju
 - Skladište
 - nastaju kao nusprodukt u proizvodnji proizvoda
 - koriste kao sirovine
 - transportiraju unutar postrojenja
 - mogu nastati prilikom velike nesreće
- Popis vrsta opasnih tvari izrađuje Ministarstvo

Sprječavanje velikih nesreća koje uključuju opasne tvari

- Operater tvrtke u čijem su postrojenju prisutne opasne tvari obvezan je:
 - poduzeti preventivne mjere nužne za smanjenje rizika nastanka i sprječavanje nastanka velikih nesreća te mjere za ograničavanje utjecaja velikih nesreća na ljudе, materijalna dobra i okoliš
 - utvrditi moguću prisutnost odnosno prisutnost opasnih tvari, prema vrstama i količinama i o tome na propisani način obavijestiti Ministarstvo
 - kod većih količina opasnih tvari izraditi Izvješće o sigurnosti

Izvješće o sigurnosti

- Sadrži:
 - smjernice za sprječavanje velikih nesreća
 - osmišljen sustav sigurnosti
 - plan za postupanje unutar postrojenja
 - podatke za plan o sprječavanju velikih nesreća koji se odnosi na mјere zaštite i aktivnosti koje će se poduzeti izvan postrojenja operatera
 - izjavu operatera o dijelu sadržaja Izvješća koji zbog industrijskih, trgovinskih ili poslovnih tajni, javne sigurnosti i/ili državne obrane nije dostupan za javnost
- Potrebno je ishoditi suglasnost Ministarstva za Izvješće

Informiranje u slučaju velike nesreće

- Operater je dužan bez odlaganja obavijestiti o trenutku pojave velike nesreće te dostaviti informacije o:
 - uzrocima zbog kojih je nastala velika nesreća
 - prisutnim opasnim tvarima
 - procjeni posljedica uzrokovanih velikom nesrećom
 - poduzetim dodatnim aktivnostima i mjerama
 - o aktivnostima i mjerama poduzetim za ublažavanje srednjoročnih i dugoročnih posljedica
- Informacije dostaviti svim zainteresiranim tijelima državne uprave

Sustav okolišnog upravljanja

- Organizacijama je omogućeno uključivanje u sustav Europske unije za ekološko upravljanje radi poticanje učinkovitijeg upravljanja za okoliš i informiranje javnosti o utjecajima pojedinih djelatnosti na okoliš
- Uključivanje obavlja AZO
- Za organizacije uključene u sustav EMAS mogu se odrediti odgovarajuće olakšice i poticaji

6. Praćenje stanja okoliša

Zakon o zaštiti okoliša

Praćenje stanja okoliša

- sustavno praćenje kakvoće okoliša, odnosno promjena stanja okoliša i njegovih sastavnica
 - praćenje imisija odnosno kakvoće zraka, vode, mora, tla, biljnog i životinjskog svijeta, te iskorištavanja mineralnih sirovina
 - praćenje onečišćenja okoliša odnosno emisija u okoliš
 - praćenje utjecaja onečišćavanja okoliša na zdravlje ljudi
 - praćenje utjecaja važnih gospodarskih sektora na sastavnice okoliša
 - praćenje prirodnih pojava
 - praćenje stanja očuvanosti prirode
 - praćenje drugih pojava koje utječu na stanje okoliša.

Praćenje stanja okoliša

- Gdje se provodi?

- za područja utvrđena planskim dokumentom u skladu sa strateškom procjenom
- za zahvate za koje je to određeno procjenom utjecaja zahvata na okoliš
- za sva postrojenja za koja je to određeno objedinjenim uvjetima zaštite okoliša
- za područja na kojima je došlo do onečišćavanja okoliša ako onečišćivač nije poznat

Obaveze prilikom praćenja stanja okoliša

- Ako je određeno provođenje procjene utjecaja na okoliš nositelj zahvata obvezan je pratiti stanje okoliša na način da:
 - putem stručnih osoba provodi mjerena emisija i vodi o tome propisane očevidebitke
 - putem stručnih osoba provodi mjerena imisija
 - sudjeluje u praćenju prirodnih i drugih pojava koje su posljedica onečišćavanja okoliša
- Prikupljeni podaci moraju se dostaviti nadležnim tijelima državne uprave
 - Konačno odredište je Agencija za zaštitu okoliša
- Troškove snosi nositelj zahvata (ako je poznat)

7. Informacijski sustav zaštite okoliša

Fakultet elektrotehnike i računarstva - Zavod za visoki napon i energetiku

Unska 3, HR-10000 Zagreb Tel: 01/ 6129 907, Fax: 01/ 6129 890 E-mail: zvne@fer.hr URL: <http://www.zvne.fer.hr/>

Informacijski sustav zaštite okoliša

- uspostavlja se za:
 - cjelovito upravljanje zaštitom okoliša i pojedinim sastavnicama okoliša i opterećenjima
 - izradu i praćenje provedbe dokumenata održivog razvijanja i zaštite okoliša

Sadržaj informacijskog sustava zaštite okoliša

- Sustav sadrži podatke i informacije o stanju okoliša, opterećenjima i utjecajima na okoliš te odgovorima društva
- Preciznije, rad se o podacima o:
 - stanju okoliša i njegovim sastavnicama
 - emisijama onečišćujućih tvari u okoliš iz Registra onečišćavanja
 - prirodnim i prostornim obilježjima
 - prirodnim pojavama
 - prirodnim dobrima i korištenju prirodnih dobara
 - zaštićenim ili ugroženim područjima
 - biološkoj raznolikosti
 - utjecajima onečišćavanja okoliša na zdravlje ljudi
 - otpadu i gospodarenju otpadom
 - opasnim tvarima
 - industrijskim i ekološkim nesrećama
 - onečišćivačima okoliša
 - organizacijama u sustavu EMAS

Registrar onečišćavanja okoliša

- Dio informacijskog sustava zaštite okoliša
- Skup podataka o izvorima, vrsti, količini, načinu i mjestu ispuštanja, prijenosa i odlaganja onečišćujućih tvari i otpada u okoliš
- Registrar onečišćavanja okoliša vodi nadležno upravno tijelo u županiji
- Sve detalje o sadržaju i postupanju određuje ministarstvo

8. Informiranje javnosti o okolišu i sudjelovanje javnosti

Zakon o zaštiti okoliša

Informiranje javnosti o okolišu

- Pravo pristupa informacijama o okolišu odnosi se na svaku informaciju koja se odnosi na:
 - stanje sastavnica okoliša
 - opterećenja kao što su: tvari, energija, buka, zračenje, radijacija uključujući i radioaktivni otpad, otpad, emisije i druga ispuštanja u okoliš, koji utječu, ili mogu utjecati na sastavnice okoliša
 - mjere, uključujući administrativne mjere, kao što su politike, strateški dokumenti, propisi, planovi, programi, sporazumi o okolišu, kao i mjere ili aktivnosti utvrđene radi zaštite okoliša i sastavnica okoliša
 - analize troškova i koristi te druge financijske i ekonomске analize i pretpostavke koje se primjenjuju kao dio mjera i aktivnosti s ciljem zaštite i poboljšanja stanja okoliša
 - uvjete koji se odnose na: kvalitetu ljudskog života, zdravlje i sigurnost u odnosu na okoliš, onečišćenje hranidbenog lanca, životne uvjete, lokalitete od kulturnog značaja i građevine, kada na njih utječe ili bi moglo utjecati stanje pojedinih sastavnica okoliša, odnosno, stanje sastavnica okoliša uzrokovano opterećenjima

Obveza objave informacija o okolišu

- Tijelo javne vlasti dužno je osigurati u okviru svoje nadležnosti redovitu objavu informacija o okolišu:
 - tekstove međunarodnih ugovora, konvencija ili sporazuma, te propise iz područja zaštite okoliša
 - strategije, planove, programe i druge dokumente zaštite okoliša
 - dostupna izvješća o provedbi propisa iz područja zaštite okoliša, uključujući provedbu međunarodnih ugovora i strateških dokumenata, planova i programa iz područja zaštite okoliša
 - izvješća o stanju okoliša
 - podatke koji se odnose na praćenje stanja okoliša
 - dozvole i suglasnosti koje imaju značajan utjecaj na okoliš kao i ugovore sklopljene s ciljem zaštite okoliša
 - studije i procjene rizika u odnosu na sastavnice okoliša
 - druge podatke od značaja za zaštitu okoliša

Obveza objave informacija o okolišu

- Tijela javne vlasti obvezna su bez odgađanja obavijestiti javnost putem sredstava javnog informiranja ili na drugi odgovarajući način u slučajevima neposredne opasnosti za ljudsko zdravlje, materijalna dobra i okoliš, neovisno jesu li te opasnosti uzrokovane ljudskom djelatnošću ili prirodnim pojavama
- Tijela javne vlasti i onečišćivači, odmah po saznanju, obvezni su bez odgađanja obavijestiti javnost o prekoračenjima propisanih graničnih vrijednosti emisija u okoliš

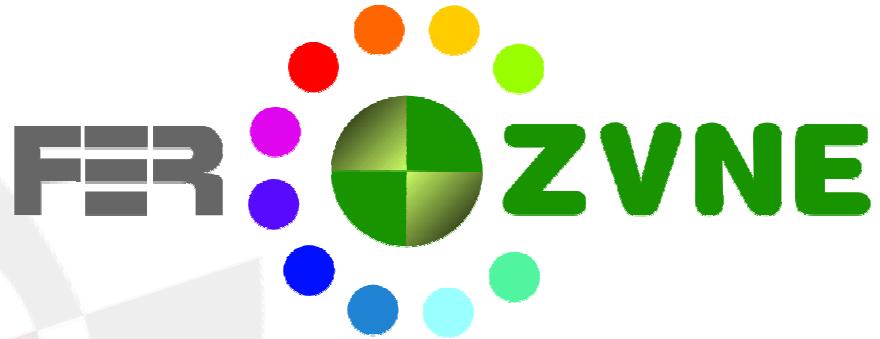
Kako zatražiti informacije

- Zahtjev za pristup informacijama o okolišu može se podnijeti bilo kojem tijelu javne vlasti koje posjeduje informaciju o okolišu odnosno zaštiti okoliša, ili na koje se ta informacija odnosi
- Dotična tijela javne vlasti omogućit će pristup informacijama u najkraćem mogućem roku, ali najkasnije u roku od mjesec dana od dana zaprimanja zahtjeva
 - Rok se iznimno može povećati na dva mjeseca ali je to tada nužno obrazložiti
- U određenim situacijama zahtjev za pristup informacijama moguće je i odbiti

Sudjelovanje javnosti i zainteresirane javnosti

- Javnost i zainteresirana javnost moraju što prije biti obaviješteni o postupcima odlučivanja u pitanjima okoliša
- Zainteresirana javnost imaju pravo iznijeti svoje mišljenje, prijedloge i primjedbe vezano za donošenje odluka
- Javna rasprava, javni uvid, javna izlaganja itd.
- Sve informacije koje su bitne za sudjelovanje javnosti moraju biti adekvatno objavljene i popraćene informacijama o načinima sudjelovanja javnosti
 - Predviđen je i minimalan rok od 30 dana za sudjelovanje javnosti
- Nadležna tijela dužna su javo objaviti svoju odluku, obrazložiti je i navesti kako je uvaženo sudjelovanje javnosti

11. Financiranje zaštite okoliša

Fakultet elektrotehnike i računarstva - Zavod za visoki napon i energetiku

Unska 3, HR-10000 Zagreb Tel: 01/ 6129 907, Fax: 01/ 6129 890 E-mail: zvne@fer.hr URL: <http://www.zvne.fer.hr/>

Financiranje zaštite okoliša

- Sredstva za financiranje zaštite okoliša osiguravaju se u:
 - državnom proračunu
 - proračunima jedinice lokalne samouprave i jedinice područne samouprave
 - Fondu za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost
- Sredstva za financiranje zaštite okoliša mogu se osigurati i iz privatnih izvora kroz sustav koncesija, javnog privatnog partnerstva i drugih modela
- Programi zaštite okoliša mogu se financirati i sredstvima kao što su: donacije, krediti, sredstva međunarodne pomoći, sredstva stranih ulaganja namijenjenih za zaštitu okoliša te sredstva iz instrumenata, programa i fondova Europske unije, Ujedinjenih naroda i međunarodnih organizacija

Deklaracije zaštite okoliša

Fakultet elektrotehnike i računarstva - Zavod za visoki napon i energetiku

Unska 3, HR-10000 Zagreb Tel: 01/ 6129 907, Fax: 01/ 6129 890 E-mail: zvne@fer.hr URL: <http://www.zvne.fer.hr/>

Deklaracija o zaštiti okoliša u FER ZVNE Republici Hrvatskoj

- Po hijerarhiji “najjači” dokument zaštite okoliša u RH
- Donio ju je Sabor RH 1992 godine
- Objavljena u Narodnim novinama (NN 34/92)
- **Načelan dokument** bez detalja i/ili kazni za neprovođenje
- Ona je političko opredjeljenje za suvremenu/modernu zaštitu okoliša

Deklaracija o zaštiti okoliša u Republici Hrvatskoj

- Republika Hrvatska je svjesna opasnosti da bi nedovoljno osmišljena obnova i gospodarski razvitak mogli povećati uništavanje okoliša.
- Republika Hrvatska je odlučna u cijelosti osigurati uravnotežen ekološki i gospodarski razvitak u cilju trajnog očuvanja nacionalne baštine za sadašnje i buduće generacije i provedbe ustavnog prava hrvatskih državljana na zdrav život, dostojnog standarda, u očuvanom okolišu
- ...

Politike zaštite okoliša

Fakultet elektrotehnike i računarstva - Zavod za visoki napon i energetiku

Unska 3, HR-10000 Zagreb Tel: 01/ 6129 907, Fax: 01/ 6129 890 E-mail: zvne@fer.hr URL: <http://www.zvne.fer.hr/>

Politika upravljanja okolišem

- Dokument tipičan za:
 - uspostavljanje SUSTAVA UPRAVLJANJA OKOLIŠEM (EMS - Environmental Management System) i njegovu certifikaciju po ISO 14.000
 - poduzeća i institucije, a ne za teritorijalne cjeline (općine, gradove, županije, državu)
- U pravilu vrlo sažet i deklarativan
- Referira se na druge dokumente zaštite okoliša

HEP TE-TO: Politika upravljanja okolišem

HEP-PROIZVODNJA d.o.o.
SEKTOR ZA TERMOELEKTRANE
POGON TE-TO ZAGREB
10000 Zagreb, Kuševačka 10a

Broj i znak: 2/23-05 2425/2004/SR/MŠ

Zagreb, 08.12.2004.

POLITIKA UPRAVLJANJA OKOLIŠEM

Upravljanje okolišem dio je poslovne strategije HEP-a pa tako i pogona TE-TO Zagreb. Kvaliteta, sigurnost, zdravje i zaštita okoliša prioriteti su u poslovanju ovog pogona.

Temelj politike upravljanja okolišem je zadovoljstvo potrošača ponuđenim proizvodom i uslugom.

Odlučni smo u provođenju politike održivog razvoja i akcija određenih *Programom zaštite okoliša*. Utvrđujemo opće i pojedinačne ciljeve zaštite okoliša i obvezujemo se kontinuirano poboljšavati i sprječavati onečišćenja bilo koje vrste.

Svake godine pogon TE-TO Zagreb redovno će objavljivati *Izvješća o stanju okoliša*, a svi podaci o poslovima zaštite okoliša bit će javni i dostupni svim zainteresiranim stranama.

Redovno pratimo, provodimo i poštujemo zakonske propise Republike Hrvatske kao i odredbe međunarodnih konvencija, protokola i ugovora s naglaskom na zaštitu potrošača i okoliša.

Ovim činom uspostavljamo mehanizam za trajno i kontinuirano poboljšavanje vlastite prakse glede sustavnog upravljanja okolišem.

Direktor Pogona TE-TO Zagreb

Srečko Rundek, dipl. ing.

HEP - PROIZVODNJA d.o.o. ZAGREB
TERMOELEKTRANA - TOPLANA
Z A G R E B

Fakultet elektrotehnike i računarstva - Zavod za visoki napon i energetiku

Unska 3, HR-10000 Zagreb Tel: 01/ 6129 907, Fax: 01/ 6129 890 E-mail: zvne@fer.hr URL: <http://www.zvne.fer.hr/>

HEP TE-TO:

Politika upravljanja okolišem

- Upravljanja okolišem dio je poslovne strategije HEP-a pa tako i pogona TE-TO Zagreb.
- Kvaliteta, sigurnost, zdravlje i zaštita okoliša **prioriteti** su u poslovanju ovog pogona.
- Temelj politike upravljanja okolišem je **zadovoljstvo potrošača** ponuđenim proizvodom i uslugom.
- Odlučni smo u provođenju politike održivog razvoja i akcija određenih **Programom zaštite okoliša**.
- Svake godine pogon TE-TO Zagreb redovno će objavljivali **Izvješća o stanju okoliša**, a svi podaci o poslovima zaštite okoliša bit će javni i dostupni svim zainteresiranim stranama.
- ...

Strategije zaštite okoliša

Fakultet elektrotehnike i računarstva - Zavod za visoki napon i energetiku

Unska 3, HR-10000 Zagreb Tel: 01/ 6129 907, Fax: 01/ 6129 890 E-mail: zvne@fer.hr URL: <http://www.zvne.fer.hr/>

Kakva treba biti strategija zaštite okoliša RH?

- Strategija zaštite okoliša dugoročno određuje i usmjerava ciljeve upravljanja okolišem u skladu s ukupnim gospodarskim, društvenim i kulturnim razvojem.
- Strategiju zaštite okoliša donosi Sabor na prijedlog Vlade.
- Strategija zaštite okoliša objavljuje se u "Narodnim novinama".

Kakva treba biti strategija zaštite okoliša RH?

- Strategija zaštite okoliša sadrži:
 - stanje onečišćenja okoliša po pojedinim dijelovima te ocjenu stanja okoliša,
 - osnovne ciljeve i mjerila za provođenje zaštite okoliša u cjelini po sastavnim dijelovima okoliša i prostornim cjelinama te prioritetne mjere zaštite,
 - osnovu ravnomjernog gospodarskog razvijanja i učinkovite zaštite okoliša,
 - osnovu osiguranja najpovoljnijih tehničkih, proizvodnih, ekonomskih mjera upravljanja okolišem,
 - kratkoročne i dugoročne **mjere** za sprečavanje i ograničavanje onečišćavanja okoliša i redoslijed njihovog ostvarivanja s rokom izvršavanja,
 - osnovu praćenja stanja okoliša (monitoring) kad je međunarodna obveza države,
 - ...

Izvješće o stanju okoliša

Fakultet elektrotehnike i računarstva - Zavod za visoki napon i energetiku

Unska 3, HR-10000 Zagreb Tel: 01/ 6129 907, Fax: 01/ 6129 890 E-mail: zvne@fer.hr URL: <http://www.zvne.fer.hr/>

Kakvo treba biti IZVJEŠĆE O STANJU OKOLIŠA

- Za potrebe ostvarenja Strategije i Programa zaštite okoliša te drugih dokumenata važnih za zaštitu okoliša, izrađuje se izvješće o stanju okoliša.
- Izvješće o stanju okoliša sadrži podatke o stanju okoliša, podatke o utjecaju pojedinih zahvata na okoliš, ocjenu provedenih mjera i njihove učinkovitosti, analizu ostvarivanja Strategije i Programa zaštite okoliša.

Kakvo treba biti IZVJEŠĆE O STANJU OKOLIŠA

- Izvješće o stanju okoliša sadrži ocjenu provedenog nadzora, podatke o izrečenim kaznama i o korištenju finansijskih sredstava za zaštitu okoliša, procjenu potrebe izrade novih ili izmjene i dopune postojećih dokumenata te druge važne podatke za zaštitu okoliša.

Programi zaštite okoliša

Fakultet elektrotehnike i računarstva - Zavod za visoki napon i energetiku

Unska 3, HR-10000 Zagreb Tel: 01/ 6129 907, Fax: 01/ 6129 890 E-mail: zvne@fer.hr URL: <http://www.zvne.fer.hr/>

Kakav treba biti PROGRAM ZAŠTITE OKOLIŠA

- Program zaštite okoliša sadrži osnovne ciljeve, uvjete i mjerila zaštite okoliša po sastavnim dijelovima i pojedinačnim prostornim cjelinama te razrađuje načela i smjernice zaštite okoliša sadržane u Strategiji zaštite okoliša.
- Programom za zaštitu okoliša utvrđuju se mjere zaštite okoliša u skladu s regionalnim ili lokalnim posebnostima i obilježjima, a u skladu s polazištima Strategije zaštite okoliša.

Kakav treba biti PROGRAM ZAŠTITE OKOLIŠA

- Sadržaj:

- stanje onečišćenja okoliša po sastavnim dijelovima i prostornim cjelinama,
- mjere za predviđanje, sprečavanje i ograničavanje onečišćavanja okoliša,
- subjekti koji su dužni provoditi mjere i ovlaštenja u svezi s provođenjem mjera zaštite okoliša,
- smjernice i mjere za očuvanje i unapređenje zaštite okoliša,
- način provođenja interventnih mjera u izvanrednim slučajevima onečišćavanja okoliša,
- rokovi za poduzimanje pojedinih mjera,
- izvori financiranja za provođenje pojedinih mjera i procjena visine potrebnih sredstava.

Planovi gospodarenja otpadom

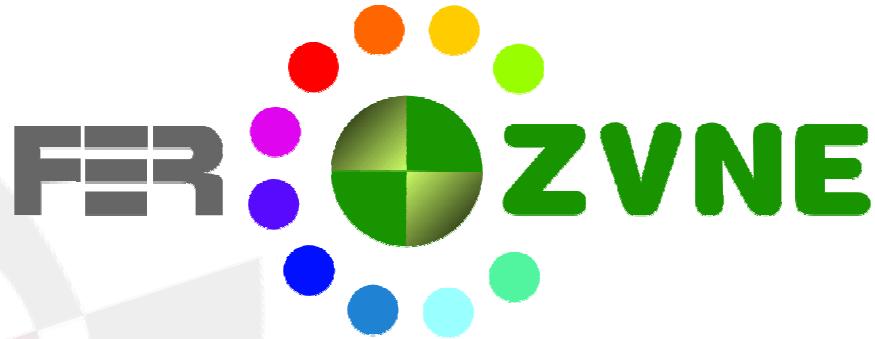
Fakultet elektrotehnike i računarstva - Zavod za visoki napon i energetiku

Unska 3, HR-10000 Zagreb Tel: 01/ 6129 907, Fax: 01/ 6129 890 E-mail: zvne@fer.hr URL: <http://www.zvne.fer.hr/>

Kakav treba biti PLAN GOSPODARENJA OTPADOM

- Temeljem Zakona o otpadu planski dokumenti gospodarenja otpadom su:
 - Strategija gospodarenja otpadom RH – dugoročno određuje i usmjerava gospodarenje otpadom
 - Plan gospodarenja otpadom RH – provedbeni dokument Strategije
 - županijski (regionalni) Plan gospodarenja otpadom
 - gradski i općinski Plan gospodarenja otpadom
 - Plan gospodarenja otpadom proizvođača otpada

Kakav treba biti Plan gospodarenja otpadom PROIZVOĐAČA OTPADA ?

Fakultet elektrotehnike i računarstva - Zavod za visoki napon i energetiku

Unska 3, HR-10000 Zagreb Tel: 01/ 6129 907, Fax: 01/ 6129 890 E-mail: zvne@fer.hr URL: <http://www.zvne.fer.hr/>

Kakav treba biti Plan gospodarenja otpadom PROIZVOĐAČA OTPADA

- Proizvođač otpada koji godišnje proizvodi više od 150t neopasnog otpada i/ili više od 200kg opasnog otpada, dužan je planirati gospodarenje otpadom za razdoblje od četiri godine.
- Npr: Prema podacima o prijavljenim i procijenjenim količinama opasnog i neopasnog otpada koji nastaje/može nastati unutar pojedinog proizvodnog pogona HEP Proizvodnje, svi proizvodni pogoni obveznici su izrade Planova gospodarenja otpadom.

Kakav treba biti Plan gospodarenja otpadom PROIZVOĐAČA OTPADA

- Sadrži:

- Podatke o vrstama, količinama, mjestu, odnosno procesu nastanka otpada te predviđanje trenda nastajanja otpada
- Mjere za sprječavanje ili smanjivanje nastajanja otpada i njegove štetnosti
- Postojeći i predviđeni način gospodarenja otpadom
- Podatke o vlastitim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom
- lokacijama privremenog skladištenja otpada
- otpadu koji se predobrađuje (u cilju smanjenja volumena/količine, smanjenja štetnosti i opasnosti po okoliš i sl.) na lokaciji
- ovlaštenim tvrtkama za gospodarenje s opasnim i neopasnim otpadom, tvrtkama ovlaštenim za servisiranje rashladnih i klima uređaja i laboratorijima koji izdaju Izvješća o fizikalno-kemijskim svojstvima otpada

Kakav treba biti Plan gospodarenja otpadom PROIZVOĐAČA OTPADA

- Planovi proizvođača otpada koji imaju dozvolu za spaljivanje otpada (npr. termoelektrana, cementare,...) moraju sadržavati podatke i o:
 - vrsti i količini otpada koja se zbrinjava (spaljuje)
 - načinu zbrinjava (spaljivanja)
 - opremi, kategoriji i kapacitetu građevina i uređaja, te o tehnološkom procesu
 - načinu rada i mjerama zaštite okoliša radi sprječavanja štetnog utjecaja na okoliš
 - gospodarenju preostalim otpadom nakon postupka obrade

Kakav treba biti Plan gospodarenja otpadom PROIZVOĐAČA OTPADA

- Plan gospodarenja otpadom proizvođač otpada izrađuje na propisanim obrascima
- Plan gospodarenja otpadom dostavlja se:
 - uredu državne uprave u županiji, odnosno Gradu Zagrebu, nadležnom za poslove zaštite okoliša
 - Agenciji za zaštiti okoliša – AZO